

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๕๕๔/๒๕๕๙
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๙๖ /๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

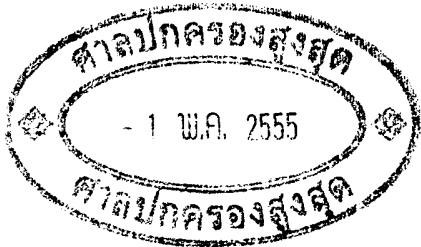
วันที่ 9 เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

{	นายสวิง เกตุเพชร	ผู้ฟ้องคดี
	นายอำเภอเมืองสระบุรี ที่ ๑ องค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสาร ที่ ๒	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ (อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๗๐๔/๒๕๕๖ หมายเลขแดงที่ ๘๙๖/๒๕๕๙ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและเพิ่มเติมคำฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นราษฎรอาศัยอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลปากข้าวสาร อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี ในอดีตเคยดำรงตำแหน่งประธานสภาตำบลปากข้าวสาร และประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสาร ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองละเลยต่อหน้าที่ปล่อยให้ นายดิเรก คำเลิศ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ และประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ ๓ บุกรุกที่ดินบริเวณป่าเขาโป่งหรือเขาเท่อเล่อ เข้ากันสร้างแผ้วถางป่าเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ และต่อมาได้มีการ

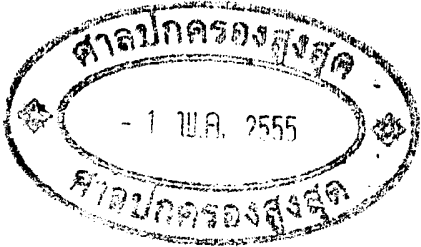

/กันสร้าง...

กันสร้างบ้านเรือนพร้อมนำเครื่องจักรสำหรับกลึงและเจียหินโดยนำหินบริเวณเขาเท่อเล่อ
 มากลึงและเจียทำเป็นครกหินกับสากหินโดยมีการประกอบกิจการตลอดทั้งกลางวันและ
 กลางคืน ทำให้เกิดฝุ่นละอองหินจำนวนมากอันเป็นการรบกวนประชาชนที่อยู่ในศาลา
 จุดชมวิวบริเวณยอดเขา ผู้ฟ้องคดีได้ไปร้องเรียนด้วยวาจาต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สองครั้ง
 ตั้งแต่มีการเริ่มบุกรุกที่พิพาทเมื่อประมาณเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๔๕ และเมื่อมีการ
 กันสร้างเพิงพักอาศัยในที่พิพาท แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เพิกเฉยไม่ดำเนินการกับผู้บุกรุก
 ที่พิพาทแต่อย่างใด จนต่อมาผู้บุกรุกได้กันสร้างบ้านเรือนและนำเครื่องจักรสำหรับ
 ทำครกหินกับสากหินไปติดตั้งเพื่อประกอบกิจการทำครกกับสากหิน ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือ
 ร้องเรียนฉบับลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอทราบผล
 การดำเนินการกับผู้บุกรุกพื้นที่พิพาทว่าได้ดำเนินการไปแล้วอย่างไร แต่จนถึงปัจจุบัน
 ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับการแจ้งผลการพิจารณาจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างใด ทำให้มีการบุกรุก
 ที่พิพาททั้งหมดเป็นเนื้อที่ประมาณ ๑ ไร่ โดยมีบ้านเรือนของผู้บุกรุกประมาณ ๑๐ หลังคาเรือน
 ซึ่งเดิมในบริเวณที่ดินรอบเชิงเขาโป่งในขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งกำนันตำบล
 ปากข้าวสาร ผู้ฟ้องคดีเคยได้รับมอบหมายจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ประวังชี้แนวเขตในการออก
 โฉนดที่ดินทุกแปลงที่ตั้งอยู่รอบบริเวณเขาโป่งซึ่งมีที่ดินประมาณ ๕ แปลง โดยผู้ฟ้องคดี
 ได้ระวังชี้แนวเขตและได้กำหนดอาณาเขตภูเขาประมาณ ๔๐ เมตร ออกก่อน จึงรับรองแนวเขตให้
 ทั้งนี้ สภาพของที่พิพาทในปัจจุบันเป็นที่สาธารณประโยชน์เพื่อใช้ในวัตถุประสงค์เป็นสถานที่
 พักผ่อนและมีการสร้างศาลาสองหลังเป็นศาลาที่นั่งพักผ่อนหนึ่งหลังและเป็นที่ตั้งร้านค้า
 สำหรับขายของอีกหนึ่งหลัง โดยมีการสร้างถนนเพื่อขึ้นไปสู่ยอดเขา สภาพทั่วไปของ
 บริเวณที่พิพาทเป็นป่าโปร่งและมีโครงการปลูกต้นไม้โดยอธิบดีกรมป่าไม้ร่วมกับประชาชน
 ในพื้นที่ แต่ในปัจจุบันประชาชนไม่สามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวเนื่องจาก
 มีฝุ่นละอองที่เกิดจากการเจียหินทำครกกับสากหิน

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการให้ผู้บุกรุก
 ที่พิพาทออกไปจากที่พิพาท และให้มีการปลูกป่าทดแทนบริเวณที่มีการบุกรุก

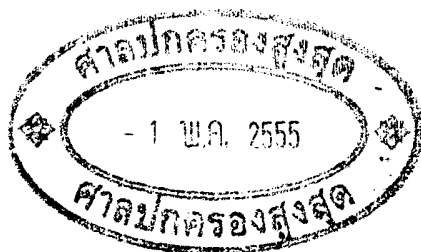
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ นายจำนงค์ พรหมทรัพย์
 รองประธานกลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหิน หมู่ที่ ๓ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๔
 ถึงนายติเรก คำเลิศ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ กำหนดตำบลปากข้าวสาร และประธาน

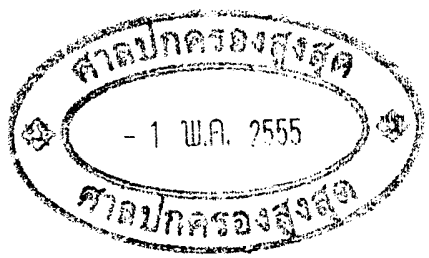
/กรรมการ...

กรรมการบริหารองค์การบริหารตำบลปากข้าวสาร เพื่อขออนุญาตใช้ที่พิพาทซึ่งเป็นที่รกร้างว่างเปล่าด้านทิศตะวันออกของหมู่บ้านพร้อมกันสร้างสิ่งสาธารณูปโภคเท่าที่จำเป็นโดยใช้เป็นสถานที่ตั้งกลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินหมู่ที่ ๓ เป็นการชั่วคราว เนื่องจากเดิมผู้ผลิตครกหินได้เจียและกลึงครกหินภายในบ้านเรือนของตนเอง ทำให้เจ้าของบ้านข้างเคียงร้องเรียนเกี่ยวกับเสียงดังและละอองฝุ่นที่เกิดจากการทำครกหิน โดยเริ่มแรกมีการก่อสร้างเป็นเพิงสังกะสีจำนวน ๘ หลังคาเรือนครอบคลุมเนื้อที่พิพาทประมาณ ๑ ไร่ ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือร้องเรียนลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เกี่ยวกับการบุกรุกพื้นที่ป่าเขาโป่งหมู่ที่ ๓ ตำบลปากข้าวสาร และกลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินโดยที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือที่ สป ๗๕๒๐๑/๒๐๑ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ ซึ่งแจ้งต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่าพื้นที่ตามและผู้ฟ้องคดีร้องเรียนเป็นพื้นที่ที่กลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหิน หมู่ที่ ๓ ได้ย้ายมาใช้พื้นที่เพื่อทำครกหินเป็นการชั่วคราว ขณะนี้มีเพียง ๘ หลังคาเรือนลักษณะปลูกเป็นเพิงสังกะสี ซึ่งหากทางราชการต้องการใช้พื้นที่ดังกล่าว กลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินก็ยินยอมที่จะคืนพื้นที่ให้และจะไม่มีการปลูกขยายออกไปมากกว่านี้ ประกอบกับนายดิเรกได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๕ ซึ่งแจ้งต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า เดิมชาวบ้านได้ทำครกหินโดยใช้วิธีสกัดด้วยมือจึงไม่ก่อปัญหาใด ๆ ต่อมาเมื่อมีโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ชาวบ้านได้นำเครื่องจักรมาใช้ทำให้เกิดเสียงดังและฝุ่นละอองรบกวนผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียง นายดิเรกจึงได้ปรึกษากับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และได้ตกลงว่าจะให้เคลื่อนย้ายเครื่องจักรออกไปจากชุมชน โดยเห็นว่าเป็นบริเวณที่พิพาทเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า ไม่มีการใช้ประโยชน์ มีเพียงต้นหญ้า จึงให้ชาวบ้านกลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินอยู่ในที่พิพาทเป็นการชั่วคราวและหากทางราชการต้องการใช้พื้นที่ดังกล่าว ชาวบ้านก็ยินยอมหรือถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากพื้นที่ทันที ซึ่งในขณะที่ชาวบ้านกลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินได้อยู่ในที่พิพาท ก็มีการช่วยเหลือและป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ในบริเวณที่พิพาท ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ที่ สป ๐๑๑๘/๓๓๓ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๖ ถึงผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ กำหนดตำบลปากข้าวสารและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวไปให้ถ้อยคำต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ เกี่ยวกับกรณีพิพาทตามและผู้ฟ้องคดีร้องเรียน โดยในวันดังกล่าว ไม่มีการบันทึกถ้อยคำผู้ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพิ่งจะทราบว่าเรื่องร้องเรียนเดิมอยู่ในความรับผิดชอบของป่าไม้อำเภอเมืองสระบุรี และป่าไม้อำเภอเมืองสระบุรีแจ้งให้ทราบว่าผู้ฟ้องคดีเป็นบุคคลที่อยู่อาศัย

/นอกเขต...

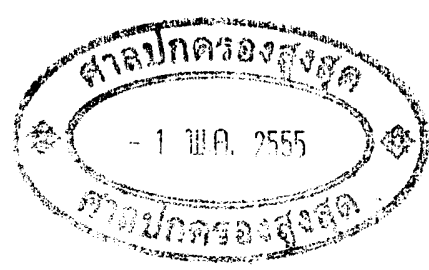
นอกเขตพื้นที่ และผู้ถูกร้องเรียนอยู่อาศัยคนละหมู่บ้าน ประกอบกับป่าไม้อำเภอเมืองสระบุรี ได้เคยดำเนินการเกี่ยวกับกรณีพิพาทนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมอบหมายให้ป่าไม้อำเภอเมืองสระบุรีนัดหมายผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกร้องเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางยุติปัญหาดังกล่าว ต่อมาป่าไม้อำเภอเมืองสระบุรีในฐานะผู้ประสานงานได้มีหนังสือ ที่ พิเศษ/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ถึงผู้ฟ้องคดี เพื่อนัดหมายผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกร้องเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย นายวัชรินทร์ นิมประทุม ปลัดอาวุโสอำเภอเมืองสระบุรี นายยอด พันธุ์ดุ่น ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสาร นายบุญมี แจ่มเสนาะ กำนันตำบลปากข้าวสาร นายบุญช่วย ชะมังกุล ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒ นายดิเรก คำเลิศ ผู้ถูกร้องเรียน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ และนายทวี ภูมรินทร์ ป่าไม้อำเภอเมืองสระบุรี โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้เข้าร่วมประชุม ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติอนุโลมให้กลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินจำนวน ๘ ราย ดำเนินการต่อไปจนกว่าทางราชการจะต้องการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าว โดยในระหว่างวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๖ นายทวี ภูมรินทร์ ป่าไม้อำเภอเมืองสระบุรี ได้บันทึกถ้อยคำผู้ทำครกหินจำนวน ๘ ราย เพื่อประกอบเป็นหลักฐาน พร้อมทั้งได้ทำบันทึก ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๖ และวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๖ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีพิพาทและแนบเอกสารบันทึกถ้อยคำผู้ทำครกหินจำนวน ๘ ราย เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีบันทึกฉบับลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๖ เรื่อง ตรวจสอบข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี โดยมีสาระสำคัญว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ตรวจสอบข้อร้องเรียนดังกล่าวร่วมกับป่าไม้อำเภอเมืองสระบุรี พัฒนาการประจำตำบลปากข้าวสาร ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสาร กำนันตำบลปากข้าวสาร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสาร ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ และเจ้าหน้าที่ปกครอง ผลการพิจารณาได้ ๒ ประการ กล่าวคือ ประการที่หนึ่ง ให้ประธานองค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสาร ดำเนินการจัดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อพิจารณาลงมติเกี่ยวกับการบุกรุกที่สาธารณะ กรณีตรวจสอบว่าชาวบ้านผู้บุกรุกได้เข้าไปทำลายหรือขัดขวางต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือไม่ และกรณีชาวบ้านผู้บุกรุกขอผ่อนผันที่จะอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวต่อไปอีกระยะหนึ่ง จนกว่าทางราชการจะใช้ประโยชน์ในที่สาธารณะ จึงจะรื้อถอนออกไป และประการที่สอง ให้ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลปากข้าวสาร ดำเนินการ

/จัดประชุม...

จัดประชุมประชาคมหมู่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้าน เพื่อพิจารณาลงมติเกี่ยวกับการบุกรุกที่สาธารณะเพื่อนำเสนอให้คณะกรรมการดูแลที่สาธารณะประจำจังหวัดสระบุรีพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ ในการประชุมดังกล่าวให้นัดหมายผู้ฟ้องคดีเข้าร่วมประชุมด้วย นอกจากนี้ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี มีหนังสือ ลับที่ สป ๐๐๑๗/๘๒๐๓ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๖ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อร้องเรียนกรณีผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลปากข้าวสารกับพวก บุกรุกที่สาธารณะบริเวณเขาโป่งเพื่อทำครกหิน ทำให้เกิดฝุ่นละอองกระจายตลอดเวลา เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๖ นายดิเรก ดำเนินการนัดประชุมประชาคมหมู่บ้านหมู่ที่ ๓ โดยมีชาวบ้านหมู่ที่ ๓ เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๐๕ คน ซึ่งที่ประชุมมีมติเอกฉันท์ให้กลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินตั้งอยู่ในพื้นที่เดิมได้ และต่อมาเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการบันทึกถ้อยคำนายดิเรก สรุปสาระสำคัญได้ว่า เมื่อประมาณ ๒ ปีที่ผ่านมา นายดิเรก ได้รวบรวมชาวบ้านประมาณ ๔๐ ราย ที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ ๓ และนอกเขตก่อตั้งกลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหิน เพื่อประกอบกิจการกลึงครกหิน โดยสร้างเพิงพักชั่วคราวจำนวน ๘ หลังคาเรือน ถึง ๙ หลังคาเรือน บริเวณริมทางขึ้นป่าเขาโป่ง เนื้อที่ ๑ ไร่เศษ ในช่วงแรกของการดำเนินการ มีฝุ่นละอองหินกระจายอยู่บ้าง จึงได้แก้ปัญหาด้วยการใช้น้ำฉีดเพื่อลดจำนวนฝุ่นละออง ส่วนการก่อสร้างเพิงพักชั่วคราวตั้งอยู่ในพื้นที่รกร้างว่างเปล่าไม่ได้ บดบังทัศนียภาพแต่อย่างใด นอกจากนี้ชาวบ้านกลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินยังได้จัดเวรยามเพื่อป้องกันไฟป่าและผู้บุกรุกทำลายป่าอีกด้วย ซึ่งหากทางราชการต้องการจะใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าว กลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินยินยอมที่จะออกจากพื้นที่

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การมีเนื้อหาสาระเช่นเดียวกับคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และให้การเพิ่มเติมว่า ตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าพื้นที่ป่าเขาโป่งเป็นพื้นที่ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายปองพล อดิเรกสาร) ได้ให้นโยบายกับผู้นำชุมชนและหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดสระบุรีให้จัดพื้นที่ดังกล่าวเป็นแหล่งท่องเที่ยว ต่อมาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีได้ดำเนินการก่อสร้างถนน ศาลาชมทิวทัศน์ บริเวณเชิงเขาและยอดเขา แต่ปัจจุบันไม่มีประชาชนเข้าไปใช้พื้นที่เนื่องจากปัญหาฝุ่นละอองจากการกลึงและเจียครกหิน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และอดีตป่าไม้อำเภอเมืองสระบุรี ได้เชิญรัฐมนตรีไปดูพื้นที่เขาโป่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ และได้ให้แนวความคิดในการพัฒนาพื้นที่

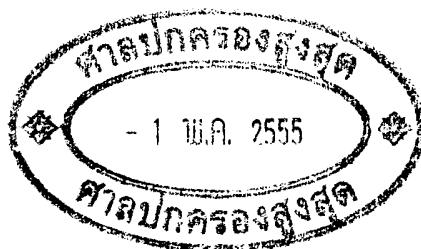

/ป่าเขาโป่ง...

ป่าเขาโป่งให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้พัฒนาพื้นที่ให้เป็นป่าชุมชน กรณีที่มีผู้เข้าไปประกอบอาชีพทำครกหินในพื้นที่ ได้มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรว่า กลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินยินยอมออกจากพื้นที่ หากทางราชการต้องการจะใช้ประโยชน์ ในพื้นที่ดังกล่าว กรณีตามปัญหาเกี่ยวกับฝุ่นละอองและการบุกรุกพื้นที่ของกลุ่มผลิตภัณฑ์ ครกหินนั้น ปัจจุบันปัญหายังไม่เป็นที่ยุติและกรณีพิพาทได้ผ่านกระบวนการในระดับอำเภอ ไปยังระดับจังหวัด

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏชัดในคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองที่ยอมรับว่ามีชาวบ้านประมาณ ๘ ครัวเรือน เข้าไปบุกรุกป่าเขาโป่งจริง ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาพื้นที่พิพาท แม้ว่าการประกอบการของกลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินจะเป็นการส่งเสริมโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ แต่หากการดำเนินการดังกล่าวเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายในการบุกรุกพื้นที่ป่าอันเป็นที่ดิน สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองก็ต้องดำเนินการตามกฎหมายกับผู้บุกรุกพื้นที่ป่า

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การเพิ่มเติมว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับรายงานจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ สป ๗๕๒๐/๑๗๑ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๖ เรื่อง การร้องเรียนกลุ่มครกหินบุกรุกพื้นที่สาธารณะเขาโป่ง โดยมีสาระสำคัญว่ากรณีผู้ฟ้องคดี ร้องเรียนว่าผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มครกหินบุกรุกพื้นที่สาธารณะเขาโป่ง โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว เห็นควรให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการ ประชุมประชาคมหมู่บ้าน หมู่ที่ ๓ (บ้านใหม่สามัคคี) และประชุมสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบลปากข้าวสารเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าว ซึ่งผลการประชุม ประชาคมมีมติเห็นชอบ ให้กลุ่มครกหินเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ป่าเขาโป่งได้ เนื่องจากไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ด้านมลภาวะตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียนแต่อย่างใด และในการประชุมสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบลปากข้าวสาร สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้กลุ่มครกหินดำเนินการผลิตครกหินในบริเวณที่ป่าเขาโป่งได้ จนกว่าศาลปกครองจะพิจารณาพิพากษา ทั้งนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีเคยเป็น อดีตผู้ปกครองท้องที่ ตำแหน่งกำนันตำบลปากข้าวสาร ย่อมทราบข้อเท็จจริงว่า บริเวณ ที่ดินพิพาทไม่ใช่พื้นที่เขตป่าไม้หรือเขตอุทยานแต่อย่างใด แต่เป็นที่สาธารณประโยชน์

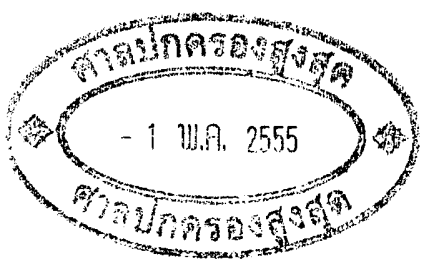
/ที่ราษฎร...

ที่ราษฎรใช้ร่วมกัน โดยการกันพื้นที่บริเวณดังกล่าวเพื่อวัตถุประสงค์ของราษฎรหมู่ที่ ๓ ใช้ประโยชน์ในที่ดินร่วมกัน การใช้ที่ดินพิพาทของกลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินเป็นเจตนารมณ์ของราษฎรส่วนใหญ่ในหมู่ที่ ๓ ซึ่งเห็นว่าหากประกอบกิจการทำครกหินในย่านชุมชนสถานที่เดิม จะเป็นการก่อปัญหามากกว่า นอกจากนั้น บริเวณที่ดินรอบเชิงเขาโป่งที่มีผู้เข้าครอบครองทำประโยชน์นั้น ปัจจุบันที่ดินดังกล่าวเป็นสิทธิครอบครองของการรถไฟแห่งประเทศไทยและครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของบ้านพักอาศัยของราษฎรหมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ที่ไม่มีเอกสารแสดงสิทธิในที่ดิน หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีก็อาจมีผลกระทบกับราษฎรส่วนใหญ่ในพื้นที่

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การเพิ่มเติมว่า การเข้าใช้พื้นที่ป่าเขาโป่งของราษฎรหมู่ที่ ๓ เป็นการแก้ปัญหาการทำครกหินในชุมชนของราษฎรหมู่ที่ ๓ ผู้ฟ้องคดีเป็นราษฎรอยู่ที่หมู่ที่ ๒ มิได้อยู่หมู่บ้านเดียวกัน ประกอบกับที่ดินดังกล่าวไม่ใช่พื้นที่เขตป่าไม้หรือเขตอุทยานแห่งชาติแต่อย่างใด แต่เป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ราษฎรหมู่ที่ ๓ ใช้ร่วมกัน การเข้าใช้พื้นที่ของกลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินเป็นการใช้ที่ดินสาธารณะของหมู่บ้านบางส่วน ซึ่งเป็นที่รกร้างว่างเปล่าให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม

ศาลปกครองชั้นต้นได้ตรวจสอบที่ดินพิพาท ได้สวนคู่กรณี และพยานเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๘ ได้ความว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ถ้อยคำว่า กรณีพิพาทนี้เดิมมีผู้ร้องเรียนว่ามีราษฎรบุกรุกพื้นที่ป่าเขาโป่งหรือเขาเทื่อเพื่อประกอบอาชีพทำครกหินตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเรื่องดังกล่าว ประกอบด้วยปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายปกครองและพัฒนา ป่าไม้อำเภอที่ดินอำเภอ ผลการตรวจสอบปรากฏว่า ผู้ประกอบอาชีพทำครกหินได้รับความเดือดร้อนจึงขออยู่ในที่ดินพิพาทชั่วคราว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้นำเรื่องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสารมีมติให้กลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินอยู่ในที่ดินพิพาทต่อไปโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รายงานมติดังกล่าวให้ทางจังหวัดสระบุรีทราบแต่ไม่ได้รับทราบผลการพิจารณาของจังหวัดสระบุรีแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ตรวจสอบบัญชีที่ดินสาธารณประโยชน์อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี ที่มีการขึ้นทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์จำนวน ๓ แปลง ดังนี้ (๑) ที่สาธารณประโยชน์ หมู่ที่ ๓ ตำบลปากข้าวสารเนื้อที่ ๑ ไร่ ๓ งาน ๕๐ ตารางวา (๒) ที่สาธารณประโยชน์ หมู่ที่ ๓ ตำบลปากข้าวสาร

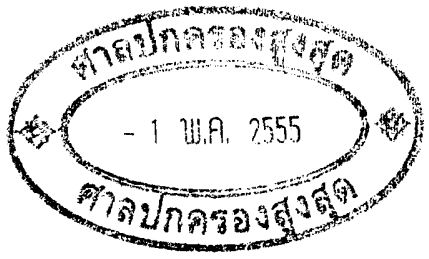
/เนื้อที่...

เนื้อที่ ๔ ไร่ (๓) พื้นที่เขาน้อย หมู่ที่ ๔ ตำบลปากข้าวสาร เนื้อที่ ๑๐ ไร่ ๖๒ ตารางวา ที่ดินสาธารณประโยชน์ทั้ง ๓ แปลง ทางราชการสงวนไว้ให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยที่ดินพิพาทป่าเขาโป่งไม่ได้เป็นที่ดินที่ขึ้นทะเบียนที่สาธารณประโยชน์และไม่ใช้พื้นที่ป่าไม้ หรือเขตอุทยานแต่อย่างใด แต่มีการกันบริเวณที่ดินพิพาทไว้เพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับ ประโยชน์สาธารณะของราษฎรหมู่ที่ ๓ ใช้ร่วมกัน แต่ปัจจุบันยังไม่มีบุคคลใดเข้าไปใช้ประโยชน์ในที่ดินพิพาท เช่น การเลี้ยงสัตว์ หรือเป็นสถานที่เล่นกีฬา สำหรับสภาพพื้นที่ ของที่ดินก่อนที่จะมีการบุกรุก ที่ดินมีสภาพเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า ไม่มีผู้ใดเข้าทำประโยชน์ มีต้นไม้ขนาดเล็กและหญ้าขึ้นปกคลุมทั่วไปและที่ตั้งของที่ดินอยู่ในเขตปริมณฑลภูเขา ๔๐ เมตร ซึ่งเดิมบริเวณป่าเขาโป่ง มีการจัดโครงการให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจโดยมีการตัดเส้นทาง ในป่าเขาโป่งหรือเขาเท่อเล่อและกันสร้างศาลาที่พักจำนวน ๒ หลัง สำหรับชมทัศนียภาพ อำเภอเมืองสระบุรี ปัจจุบันศาลาดังกล่าวได้ชำรุดและมีการกันสร้างศาลาริมเชิงเขาจำนวน ๒ หลัง ติดกับที่ดินพิพาท เพื่อเป็นจุดขายของที่ระลึก กรณีที่กลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหิน เข้าไปปลูกสร้างบ้านเรือนในที่ดินพิพาทไม่ได้มีการขออนุญาตใช้พื้นที่กับส่วนราชการ ระดับอำเภอ แต่ได้รับความยินยอมให้ใช้พื้นที่จากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทั้งนี้ บริเวณที่ดินพิพาท มีที่ตั้งห่างจากชุมชนที่เป็นหมู่บ้านประมาณ ๑๕๐ เมตร

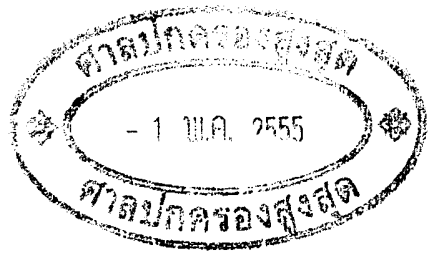
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้ถ้อยคำวา บริเวณที่ดินพิพาทเดิมเป็นที่ป่าละเมาะ อยู่บนเชิงเขาห่างจากภูเขาไม่เกิน ๕๐ เมตร ไม่ได้ตั้งอยู่ในเขตป่าไม้ประเภทใดๆ และไม่ได้ มีการขึ้นทะเบียนเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์สำหรับประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน แต่เป็นที่ดินที่สงวนไว้สำหรับราษฎรหมู่ที่ ๓ เพื่อใช้ประโยชน์ในอนาคต โดยก่อนที่จะมีการ บุกรุกเข้าปลูกบ้านของกลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหิน ที่ดินดังกล่าวยังไม่มีราษฎรเข้าใช้ประโยชน์ ซึ่งการที่ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ นำชาวบ้านกลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์เข้าไปใช้ในที่ดินพิพาทนั้น กลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินไม่ได้ยื่นคำขอใช้พื้นที่ แต่ตัวแทน ของกลุ่มได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๔ เรื่อง ขอยืมที่ดินและขอความยินยอม โดยอ้างว่าในการประกอบกิจการครกหินของชาวบ้านหมู่ที่ ๓ ได้มีผู้ร้องเรียนเกี่ยวกับ เครื่องกลึงครกหิน ทำให้เกิดเสียงดังและฝุ่นละออง ทำให้ราษฎรซึ่งตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้เคียง ได้รับความเดือดร้อนและเห็นว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า จึงขออนุญาตใช้

/ที่ดินพิพาท...

ที่ดินพิพาทตั้งกลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินเพื่อแก้ปัญหาเป็นการชั่วคราวและขออนุญาตสร้าง
 โรงเรือนแบบไม้ถาวร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อน
 ของชาวบ้าน จึงอนุญาตให้ตั้งกลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินในที่ดินพิพาทเป็นการชั่วคราว ขณะนี้
 ในการแก้ปัญหาการบุกรุกดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยังไม่สามารถจัดหาพื้นที่ถาวรได้
 โดยราษฎรกลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินยินยอมออกจากที่ดินพิพาทเมื่อทางราชการต้องการใช้ที่ดิน
 ทั้งนี้ ในส่วนของการประกอบกิจการที่เกี่ยวกับอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติ
 การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยังไม่ได้ออกขออนุญาตเกี่ยวกับกิจการ
 ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม ผู้บุกรุกยินยอมออกจากที่ดินพิพาท
 เมื่อทางราชการต้องการใช้ที่ดินดังกล่าว

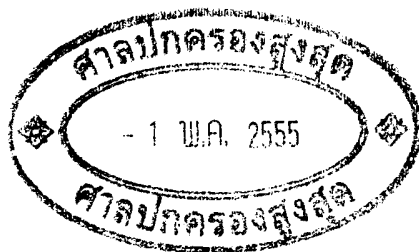
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระบุรี ในฐานะพยาน ให้ถ้อยคำว่
 พยานทราบตำแหน่งของที่ดินพิพาทซึ่งอยู่ในบริเวณป่าเขาโป่งหรือเขาเทื่อแล้วว่าตั้งอยู่ที่ใด
 โดยที่ดินดังกล่าวยังไม่ได้มีการประกาศให้เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ
 หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และไม่อยู่ในเขตป่าไม้ถาวรแต่อย่างใด บริเวณที่ดินพิพาท
 หากเป็นที่ดินของรัฐ ที่รกร้างว่างเปล่าหรือเป็นที่สาธารณประโยชน์ ถ้ายังมีสภาพเป็นป่าไม้
 ก็ถือว่าเป็นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ตามนัยมาตรา ๔ (๑) ที่กำหนดว่า ป่า
 คือที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน ซึ่งหมายถึงที่ดินของรัฐ ดังนี้ (๑) ที่ดินรกร้าง
 ว่างเปล่า หมายถึง ที่ดินที่ยังไม่มีผู้ใดได้กรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน
 และยังไม่มีการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (๒) ที่ราชพัสดุ หมายถึง ที่ดินตามมาตรา ๔
 แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งยังไม่มีการใช้ที่ดินตามวัตถุประสงค์ของการ
 สงวนหรือหวงห้ามการใช้ที่ดินของทางราชการนั้น (๓) ที่ดินของรัฐประเภทพลเมืองใช้ประโยชน์
 ร่วมกัน (ที่สาธารณประโยชน์) (๔) ที่ดินที่มีกฎหมายพิเศษหรือมีลักษณะเฉพาะเพื่อการนั้น
 ที่ให้ส่วนราชการเข้าดำเนินการจัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎร เช่น ที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์
 นิคมสร้างตนเอง ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งเป็นที่ดินที่ยังมิได้มีการจัดสรรที่ดิน
 ให้แก่บุคคลใด สำหรับบริเวณพื้นที่ป่าเขาโป่ง ได้มีการจัดทำโครงการปลูกป่าชุมชน เมื่อปี
 พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยเดิมสภาพป่าเป็นป่าชุมชนแบบดั้งเดิม และมีการปลูกไม้พื้นบ้านเสริมในพื้นที่

/เจ้าพนักงาน...

เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสระบุรี ในฐานะพยาน ให้ถ้อยคำว่า ในการยื่นคำขออนุญาตออกโฉนดที่ดิน สอบเขต หรือแบ่งแยก โดยที่ดินที่รังวัดมีแนวเขตข้างเคียงจดเขาเท่อเล่อกพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีหนังสือแจ้งนายกองการบริหารส่วนตำบลให้ไประวังชี้และรับรองแนวเขต เดิมในกรณีที่มีการรังวัดที่ดินที่มีอาณาเขตจดภูเขา พนักงานเจ้าหน้าที่จะมีหนังสือแจ้งนายอำเภอให้ไประวังชี้และรับรองแนวเขต แต่ปัจจุบันอำนาจในการดูแลที่เขาหรือภูเขาเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้รับผิดชอบตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๑๒/๒๕๔๓ เรื่อง มอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๓ จากการตรวจสอบระวางแผนที่ ๕๑๓๘ II ๐๘๐๔ มาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ ปรากฏว่าเขาเท่อเล่อกอยู่ในระวางดังกล่าว ซึ่งเขาเท่อเล่อกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทที่รกร้างว่างเปล่าตามมาตรา ๑๓๐๔ (๑) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบกับกระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศฉบับลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๒๓ กำหนดให้ที่เขาหรือภูเขา และปริมาตรทางรอบที่เขาหรือภูเขา ระยะ ๔๐ เมตร เป็นที่หวงห้ามตามมาตรา ๙ (๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่เขาหรือที่ภูเขาจึงเป็นที่รกร้างว่างเปล่าที่มีการหวงห้ามซึ่งไม่สามารถออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรได้ แต่ส่วนราชการหรือเอกชนขอใช้พื้นที่ดังกล่าว โดยจะต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งบริเวณป่าเขาโป่งหรือเขาเท่อเล่อก ไม่มีการอนุญาตใช้พื้นที่และได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด ทั้งนี้ ในการออกโฉนดที่ดินจะมีระวางแผนที่เพื่อใช้ในการการนำรูปแผนที่มาลงในระวางเพื่อทราบตำแหน่งค่าพิกัดฉากของที่ดินแต่ละแปลง ในบริเวณที่มีเขตป่าไม้ถาวรหรือป่าสงวนแห่งชาติจะมีเจ้าหน้าที่จากกรมป่าไม้และกรมพัฒนาที่ดินที่รับผิดชอบกำหนดขีดแนวเขตป่าไม้ลงในระวางแผนที่เพื่อให้ทราบว่าที่ดินที่ขออนุญาตนั้นตั้งอยู่ในเขตป่าไม้หรือไม่ สำหรับระวางแผนที่ ๕๑๓๘ II ๐๘๐๔ มาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ ยังไม่มีการขีดแนวเขตป่าไม้แต่อย่างใด

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นายดิเรก คำเลิศ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ได้นำราษฎรหมู่ที่ ๓ ตำบลปากข้าวสาร อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี บุกรุกที่ดินบริเวณป่าเขาโป่งหรือเขาเท่อเล่อก โดยได้ทำการก่อสร้างแนวถางป่า

/เมื่อปี...

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ และต่อมาได้ก่อสร้างบ้านจำนวนประมาณ ๘ หลังคาเรือนและนำเครื่องจักรสำหรับบดสิ่งมาดำเนินการทำครกหินตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จึงมีปัญหาที่จะต้องพิจารณาต่อไปว่าที่ดินที่ถูกบุกรุกเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกันหรือเป็นที่ดินประเภทใด เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยอมรับว่าที่ดินที่ถูกบุกรุกเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า และจากการตรวจสอบระวางแผนที่ ๕๑๓๘ II ๐๘๐๔ - ๒ มาตราส่วน ๑ : ๒,๐๐๐ ปรากฏว่าภูเขาเท่อเล่ตั้งอยู่ในระวางดังกล่าว ในกรณีที่ดินเป็นที่เขาหรือภูเขานั้น ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๒๓ เรื่อง กำหนดบริเวณที่หวงห้ามตามมาตรา ๙ (๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กำหนดให้บริเวณที่เขาหรือภูเขาและปริมณฑลรอบที่เขาหรือภูเขา ๔๐ เมตร เป็นเขตหวงห้าม ห้ามมิให้บุคคลใดทำด้วยประการใดให้เป็นการทำลายหรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวด หรือที่ทราย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ การระวางชี้แนวเขตและรับรองแนวเขตที่ดินในการออกโฉนดที่ดินที่มีที่ดินข้างเคียงจดที่เขาหรือภูเขา เจ้าพนักงานที่ดินจะมีหนังสือแจ้งองค์การบริหารส่วนตำบลพื้นที่ที่รับผิดชอบไประวางชี้แนวเขต โดยปฏิบัติตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๒๙.๔/๓๐๖๕๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เห็นว่า ที่ดินพิพาทตั้งอยู่นอกเขตป่าไม้ แต่อยู่ในเขตปริมณฑลรอบที่เขาเท่อเล่ ๔๐ เมตร จึงเป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทที่ดินรกร้างว่างเปล่าตามมาตรา ๑๓๐๔ (๑) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อปรากฏว่าได้มีบุคคลอื่นเข้าบุกรุกปลูกบ้านอยู่อาศัยโดยไม่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินและไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย การกระทำดังกล่าวจึงเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และโดยที่อำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินและทรัพย์สินของแผ่นดินตามมาตรา ๑๓๐๔ (๑) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้แก่ ที่ดินรกร้างว่างเปล่า ที่ดินที่มีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน เป็นอำนาจของอธิบดีกรมที่ดินตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แต่ปัจจุบันอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมที่ดินเกี่ยวกับการดูแลที่ดินรกร้างว่างเปล่านี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นเป็นผู้ใช้อำนาจแทนแล้วตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๓ เรื่อง มอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

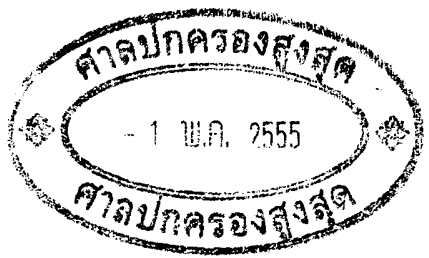

/โดยมอบหมาย...

โดยมอบหมายให้องค์การบริหารส่วนตำบลดูแลภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ
 ดังนั้น เมื่อปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปล่อยปละละเลยให้ราษฎรหมู่ที่ ๓ เข้าไปปลูกสร้าง
 บ้านเรือนอยู่อาศัยในที่ดินพิพาทโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงต้องถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
 ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหน้าที่ดูแล
 ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน มิได้รับ
 การมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ดูแลรักษาที่ดินรกร้างว่างเปล่า
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมิได้ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติแต่อย่างใด
 สำหรับกรณีที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำสั่งให้ปลูกป่าทดแทนที่ดินที่ถูกบุกรุก เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดี
 ทั้งสองไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการปลูกป่าในบริเวณที่บุกรุก คำขอดังกล่าวเป็นคำขอ
 ที่ศาลไม่อาจมีคำสั่งบังคับให้ได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและ
 วิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการตามอำนาจ
 หน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อให้ผู้บุกรุกออกไปจากที่ดินรกร้างว่างเปล่าป่าเขาโปงหรือ
 เขาเท่อแล้วภายในกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่ยื่นคำฟ้อง และยกฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อุทธรณ์ว่า อำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลที่ดินรกร้างว่างเปล่า
 เป็นหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องปฏิบัติตาม และตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๒/๒๕๔๓
 ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๓ เรื่อง มอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นมีอำนาจหน้าที่
 ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือ
 ทรัพย์สินของแผ่นดิน โดยมอบหมายให้องค์การบริหารส่วนตำบลดูแลภายในเขตองค์การ
 บริหารส่วนตำบลนั้นๆ ซึ่งอำนาจดังกล่าวเป็นทั้งอำนาจและหน้าที่ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับ
 มอบตามกฎหมาย ที่รกร้างว่างเปล่าบริเวณเขาเท่อแล้วอยู่ในความดูแลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
 การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ยอมให้ชาวบ้านหมู่ที่ ๓ โดยการให้ความร่วมมือกันระหว่างชาวบ้าน
 ผู้ไม่มีอาชีพอยู่เดิมและชาวบ้านผู้มีความรู้ความสามารถที่สามารถสร้างอาชีพจากการทำครกหิน
 ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ของชาวบ้านในหมู่ที่ ๓ และหมู่บ้านใกล้เคียงได้ร่วมมือกันพัฒนาอาชีพ
 ที่สุจริตให้แก่ชาวบ้านเพื่อสร้างโอกาสและรายได้ในการหาเลี้ยงชีพและส่งเสริมอาชีพให้แก่
 ผู้มีรายได้น้อยหรือไม่มีรายได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้อนุญาตให้ชาวบ้านเข้าไปใช้พื้นที่
 ดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว และได้ผ่านการประชาคมหมู่บ้าน

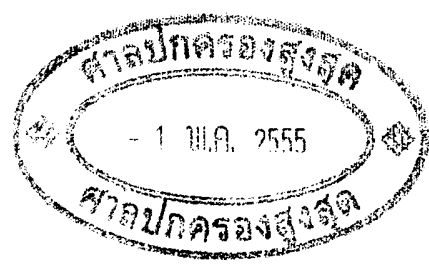

/ตามคำสั่ง...

ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเพื่อให้ชาวบ้านผู้ที่อยู่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ ๓ ลงความเห็นเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว ซึ่งผลของการประชาคมหมู่บ้านก็เป็นมติเอกฉันท์ให้ดำเนินการต่อไปได้ การที่จะขอใช้ประโยชน์ในที่รกร้างว่างเปล่าซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่อยู่ในความดูแลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถ้าสามารถที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมก็สามารถที่จะทำได้ ภายใต้ขอบเขตของอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามคำสั่งของกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๒/๒๕๔๓ ซึ่งการเข้าไปก่อตั้งกลุ่มทำครกหินเพื่อสร้างรายได้และสร้างชื่อเสียงให้แก่หมู่บ้านตามโครงการ ๑ ผลิตภัณฑ์ ๑ หมู่บ้าน ของกลุ่มทำครกหินดังกล่าวมิได้เป็นการสร้างรายได้หรือประโยชน์เพียงบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่เป็นการสร้างงานสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่คนส่วนใหญ่ของหมู่บ้าน มิได้เป็นการทำให้ที่รกร้างว่างเปล่าหรือที่ดินสาธารณะต้องเสื่อมสลายไปแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงเชื่อว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามอำนาจของกฎหมาย มิได้ละเลยแต่อย่างใด ดังนั้น การที่ข้อเท็จจริงรับฟังได้เบื้องต้นว่าการเข้าไปสร้างเพียงพักจำนวน ๔ หลัง และเข้าไปสร้างผลิตภัณฑ์ครกหินของกลุ่มทำครกหินหมู่ที่ ๓ มิได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและไม่เป็นที่รบกวนความเป็นอยู่ของชาวบ้านในเขตชุมชน อีกทั้งกลุ่มดังกล่าวมิได้แสดงสิทธิครอบครองเพื่อตนแต่อย่างใด การที่จะยกเลิกก็สามารถที่จะกระทำได้ แต่ต้องไม่เป็นการทำร้ายอาชีพสุจริตของชาวบ้านด้วยการที่กระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๒๓ เรื่อง กำหนดที่หวงห้ามตามมาตรา ๙ (๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ได้กำหนดให้บริเวณที่เขาหรือภูเขาและปริมาตรรอบที่เขาหรือภูเขา ๔๐ เมตร เป็นเขตหวงห้ามนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่ายังมีได้เป็นข้อบัญญัติที่เด็ดขาดเพราะยังให้อำนาจที่จะอนุญาตได้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เกี่ยวด้วยอำนาจหน้าที่ในการดูแลพื้นที่สาธารณะดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้เคยเปิดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสาร สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสารก็มีมติเห็นชอบให้กลุ่มผู้ผลิตครกหินดำเนินการต่อไปได้ ทั้งนี้ การผลิตครกหินดังกล่าวมิได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแต่อย่างใด อีกทั้งยังเป็นการใช้สอยพื้นที่สาธารณะที่อยู่ในความดูแลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนส่วนรวมที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ สามารถที่จะดำเนินการ

/ในอำนาจ...

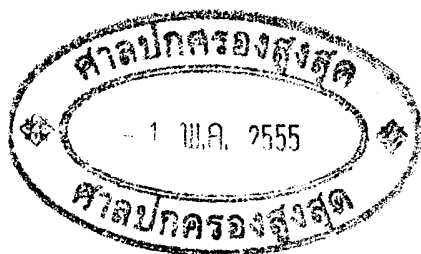
ในอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตให้ใช้พื้นที่สาธารณะที่อยู่ในความดูแลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและชุมชนก็สามารถที่จะกระทำได้ มิได้เป็นการละเลยต่อหน้าที่แต่อย่างใด ประกอบทั้งพื้นที่ดังกล่าวก็มิได้ใช้ประโยชน์มาก่อนหน้านี้แต่อย่างใด ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาแก้หรือกลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ฟ้องคดีแก้ข้อเท็จจริงว่า ที่ดินพิพาทเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ที่ประชาชนใช้ร่วมกันเป็นสวนสาธารณะ ที่มีภูมิทัศน์ บรรยากาศสวยงาม ร่มรื่นด้วย แมกไม้ ภูเขา และอาคาร ศาลาพักผ่อน จุดจอดรถยนต์ และอาคารขายสินค้าท้องถิ่นของประชาชน และก่อนหน้านี้มีมติที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสาร ครั้งที่ ๖/๒๕๒๕ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๕ และครั้งที่ ๑/๒๕๒๖ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๒๖ ระบุชัดว่า ที่ดินพิพาทเป็นสวนสาธารณะที่ประชาชนใช้ร่วมกัน และหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างแท้จริง แต่มติที่ประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสาร เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ที่อ้างว่ามีมติให้กลุ่มผลิตครกหินอยู่ที่พิพาทต่อไป เป็นมติที่ขัดกับกฎหมาย เอื้อประโยชน์แก่คนเพียงกลุ่มเดียว ประมาณ ๘ ครัวเรือน ที่มีนายทุนหนุนหลังให้ใช้ที่ดินพิพาทเพื่อตนเอง ซึ่งที่ดินพิพาทดังกล่าวถูกบุกรุก เป็นส่วนปากทางขึ้นชมและเที่ยวสวนสาธารณะ เมื่อเกิดการบุกรุก ปิดกั้น จึงทำให้ไม่มีที่จอดรถยนต์ และทำให้เกิดมลพิษทั้งทางเสียง ฝุ่น และสิ่งโสโครกอีกมากมาย เป็นการทำลายสวนสาธารณะทั้งระบบที่ประชาชนจะพึงใช้ประโยชน์โดยรวม จึงจำเป็นต้องรื้อถอน

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

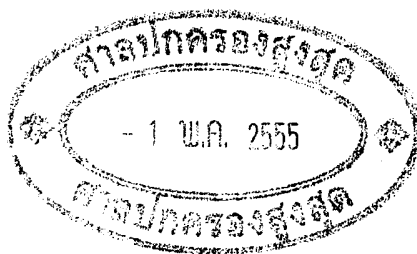
ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นราษฎรหมู่ที่ ๒ ตำบลปากข้าวสาร อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี อดีตเคยดำรงตำแหน่งกำนันตำบลปากข้าวสาร ประธานสภาตำบลปากข้าวสาร และประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสาร ได้รับรองเรียนด้วยวาจาต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๔๕ และมีหนังสือร้องเรียน

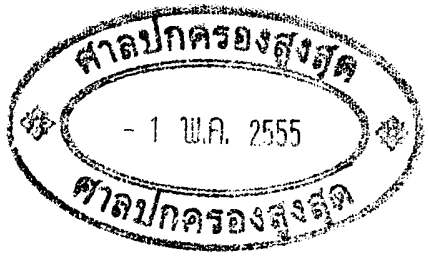
/ฉบับลงวันที่...

ฉบับลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอทราบผลเรื่องนายดิเรก คำเลิศ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลปากข้าวสารกับพวก บุกรุกพื้นที่ป่าเขาโป่งปลูกเพิงพักอาศัยและทำครกหินส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและมลภาวะจากฝุ่นละออง จังหวัดสระบุรีได้มีหนังสือ ที่ สบ ๐๐๑๗.๓/๑๕๔๒๘ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๕ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานผลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรีทราบ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทำคำชี้แจงเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหนังสือ ที่ สบ ๗๕๒๐๑/๒๐๑ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า พื้นที่ตามเรื่องร้องเรียนเป็นพื้นที่ชั่วคราวที่ราษฎรกลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหิน หมู่ที่ ๓ ย้ายออกมาจากพื้นที่เดิมที่ทำครกหินในครัวเรือนทำให้เกิดมลภาวะทางเสียงและฝุ่นละออง ปัจจุบันมีการปลูกสร้างเพิงสังกะสีชั่วคราวสำหรับการผลิตครกหินเท่านั้น หากทางราชการต้องการใช้พื้นที่ทางกลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินยินยอมคืนพื้นที่ให้แก่ทางราชการ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือ ที่ สบ ๐๑๑๘/๓๓๓๓ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๖ ถึงผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ กำหนดตำบลปากข้าวสาร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสารและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อขอให้บุคคลดังกล่าวไปให้ถ้อยคำต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนในวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ แต่เนื่องจากได้รับคำชี้แจงจากป่าไม้อำเภอเมืองสระบุรีว่า เดิมเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเคยอยู่ในความรับผิดชอบของป่าไม้อำเภอเมืองสระบุรี ที่ดำเนินการแก้ไขปัญหาร่วมกับปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบที่ตำบลปากข้าวสาร จึงงดการบันทึกถ้อยคำบุคคลดังกล่าว และเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและยุติปัญหาดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มอบหมายให้ป่าไม้อำเภอเมืองสระบุรี ดำเนินการเชิญผู้ฟ้องคดี ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ กำหนดตำบลปากข้าวสาร และประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสาร เข้าร่วมประชุมในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ตามหนังสือ ที่ พิเศษ/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ โดยในวันประชุม ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เข้าร่วมประชุม ผลการประชุมปรากฏว่า ที่ประชุมมีมติอนุโลมให้กลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินจำนวน ๘ หลังคาเรือน เข้าอยู่อาศัยและทำครกหินในที่พิพาทได้เป็นการชั่วคราว ตามที่ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ได้เคยผ่อนผันให้บุคคลดังกล่าวเข้าใช้ที่พิพาท จนกว่าทางราชการจะมีความต้องการใช้พื้นที่ โดยป่าไม้อำเภอเมืองสระบุรีได้มีบันทึกข้อความฉบับลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๖ และวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๖ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

/เพื่อรายงาน...

เพื่อรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงและมติที่ประชุมดังกล่าวพร้อมทั้งแนบบันทึกถ้อยคำ
 ผู้ประกอบอาชีพทำครกหินจำนวน ๘ ราย ที่มีการให้ถ้อยคำต่อป่าไม้อำเภอเมืองสระบุรี
 เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๖ หลังจากนั้นปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้มี
 หนังสือร้องเรียนฉบับลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
 และได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๒
 มิถุนายน ๒๕๔๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เรียกผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบล
 ปากข้าวสาร และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสารเพื่อชี้แจงกรณีร้องเรียนการบุกรุก
 ที่สาธารณะโดยมีข้อสรุปว่า (๑) ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการจัดประชุมสภาองค์การบริหาร
 ส่วนตำบลเพื่อพิจารณาลงมติความเห็นกรณีการบุกรุกที่สาธารณะว่าผู้บุกรุกได้เข้าไป
 ทำลายหรือขัดขวางต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือไม่และเห็นสมควรผ่อนผันการใช้พื้นที่
 ดังกล่าวหรือไม่ (๒) ให้ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลปากข้าวสาร ดำเนินการจัดประชุม
 ประชาคมหมู่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้าน เพื่อลงมติความเห็นและนำเสนอคณะกรรมการ
 ดุลที่สาธารณะประจำจังหวัดสระบุรีพิจารณาต่อไป นอกจากนี้ ปรากฏว่า ผู้ว่าราชการ
 จังหวัดสระบุรีมีหนังสือจังหวัดสระบุรี ที่ สป ๐๐๑๗/๘๒๐๓ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๖
 ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามหนังสือ
 กระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๒๐๘.๓/ว ๒๐๗ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒
 และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๑.๒/ว ๕๑๒ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕
 และให้รายงานผลการสอบสวนภายในวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ซึ่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓
 ได้ดำเนินการจัดประชุมประชาคมหมู่บ้านหมู่ที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๖
 มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๐๕ ราย ที่ประชุมมีมติให้กลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินใช้พื้นที่พิพาท
 ประกอบกิจการทำครกหินได้เช่นเดิม และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสืออำเภอเมือง
 สระบุรี ที่ สป ๐๑๑๘/๒๓๖๘ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๖ ถึงผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓
 ตำบลปากข้าวสาร เพื่อนัดไปให้ถ้อยคำต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๖
 ผลการบันทึกถ้อยคำสรุปได้ว่า เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ตนกับชาวบ้านกลุ่มผลิตภัณฑ์
 ครกหินประมาณ ๔๐ ราย ได้รวมตัวกันเพื่อประกอบกิจการทำครกหินโดยใช้พื้นที่บริเวณ
 ป่าเขาโป่ง หมู่ที่ ๓ ตำบลปากข้าวสาร เนื้อที่ประมาณ ๑ ไร่ ในการดำเนินการ และได้กัน
 สร้างเพิงพักชั่วคราว จำนวน ๘ หลังคาเรือน ถึง ๙ หลังคาเรือน โดยในช่วงแรก การทำครกหิน

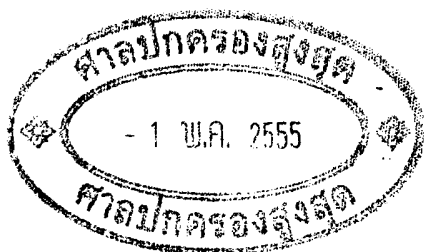
/ได้ก่อให้เกิด...

ได้ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับฝุ่นละอองกระจาย แต่ได้มีการแก้ปัญหาด้วยการใช้น้ำฉีด ส่วนการก่อสร้างเพิงพักก็ไม่เป็นการก่อปัญหาในการบดบังทัศนียภาพเนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นที่รกร้างว่างเปล่า ไม่สามารถทำเป็นสถานที่ท่องเที่ยวได้ โดยต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือ อําเภอเมืองสระบุรี ที่ สบ ๐๑๑๗/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัด สระบุรีเพื่อแจ้งผลการบันทึกถ้อยคำของนายดิเรก คำเลิศ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลปากข้าวสาร เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๖ และมติที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลปากข้าวสาร เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๖ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรีทราบ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสาร สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ โดยมีผู้ฟ้องคดีเข้าร่วมประชุมด้วย ผลการประชุม ที่ประชุมมีมติให้กลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินประกอบกิจการในพื้นที่พิพาทต่อไปได้จนกว่าศาลปกครอง จะชี้ขาด ทั้งนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหนังสือ ที่ สบ ๗๕๒๐/๑๗๑ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๖ แจ้งผลการประชุมดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบ คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้ว โดยพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้ผู้บุกรุกออกไปจากที่ดินรกร้างว่างเปล่าป่าเขาโป่งหรือเขาเท่อแล้วภายในกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และยกฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อุทธรณ์

คดีนี้มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ปล่อยให้ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ และราษฎรในพื้นที่หมู่ที่ ๓ ตำบลปากข้าวสาร อําเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี เข้าไปก่อสร้าง แผ้วถางป่า และก่อสร้างบ้านเรือน และปล่อยให้มีการนำเครื่องจักร สำหรับบดและเจียหินมาใช้เจียทำครกหินในบริเวณป่าเขาโป่งหรือเขาเท่อแล้วเป็นการ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๑๓๐๔ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้บัญญัติไว้ว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น รวมทั้งทรัพย์สิน ทุกชนิดของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน เช่น (๑) ที่ดินรกร้างว่างเปล่า และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดิน โดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน (๒) ทรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เป็นต้นว่า ที่ชายดลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ (๓) ทรัพย์สินใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ เป็นต้นว่า ป้อม และโรงทหาร สำนักราชการบ้านเมือง เรือรบ อาวุธยุทโธปกรณ์ นอกจากนี้ มาตรา ๘

/วรรคหนึ่ง...

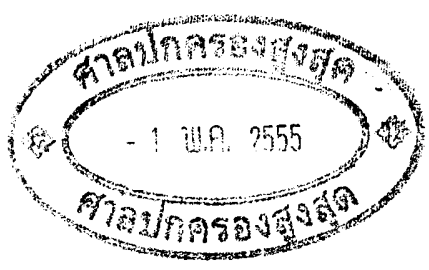
วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ ได้บัญญัติว่า บรรดาที่ดินทั้งหลายอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินนั้น ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้อธิบดีมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา และดำเนินการคุ้มครองป้องกันได้ตามควรแก่กรณี อำนาจหน้าที่ดังว่านี้ รัฐมนตรีจะมอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นเป็นผู้ใช้ก็ได้ และมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินได้บัญญัติว่า ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการเหมืองแร่และการป่าไม้ ที่ดินของรัฐนั้นถ้ามิได้มีสิทธิครอบครองหรือมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ห้ามมิให้บุคคลใด (๑) เข้าไปยึดถือ ครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้างหรือเผาป่า (๒) ทำด้วยประการใด ให้เป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวด หรือที่ทราย ในบริเวณที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามในราชกิจจานุเบกษา หรือ (๓) ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด อันเป็นอันตรายแก่ทรัพยากรในที่ดิน อีกทั้งข้อ ๕ (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้กำหนดให้อำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินตามข้อ ๔ (๑) ซึ่งได้แก่ ที่ดินรกร้างว่างเปล่าซึ่งมิได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้ง หรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน เป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมที่ดินและทบวงการเมืองที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มอบหมายตามความในมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก็ได้มีคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๒/๒๕๔๓ เรื่อง มอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๓ มอบหมายให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ ประกอบกับข้อ ๒ ของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณที่หวงห้ามตามมาตรา ๙ (๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๒๓ ได้กำหนดให้บริเวณดังต่อไปนี้ ทุกแห่ง ทุกจังหวัด เป็นบริเวณที่หวงห้าม ห้ามมิให้บุคคลใด ทำด้วยประการใด ให้เป็นการทำลายหรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวด หรือที่ทราย

/เว้นแต่...

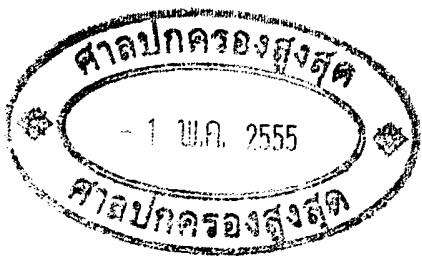
เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ (๑) บริเวณที่เขาหรือภูเขา และปริมาตรรอบที่เขาหรือภูเขา ๔๐ เมตร (๒) บริเวณแม่น้ำและลำคลอง (๓) ที่ดินของรัฐ นอกจาก (๑) และ (๒) ซึ่งมีได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครองเฉพาะบริเวณที่เป็นที่หิน ที่กรวด หรือที่ทราย เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้รับฟังได้ว่า ที่ดินบริเวณป่าเขาโป่งหรือเขาเท่อเล่อที่นายดิเรก คำเลิศ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ และราษฎรในพื้นที่หมู่ที่ ๓ ตำบลปากข้าวสาร อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี ได้เข้าไปทำการก่อสร้าง แผ้วถางป่าและก่อสร้างบ้านเรือนพร้อมทั้งนำเครื่องจักรสำหรับบดสีและเจียหินมาใช้เจียทำครกหินและสากหิน โดยใช้หินบริเวณป่าเขาโป่งหรือเขาเท่อเล่อ เป็นวัตถุดิบในการประกอบกิจการนั้น ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทที่ดินรกร้างว่างเปล่า และจากการตรวจสอบระวางแผนที่ ๕๑๓๘ II ๐๘๐๔ มาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดินจังหวัดสระบุรีปรากฏว่าเขาเท่อเล่อตั้งอยู่ในระวางดังกล่าว ลักษณะสภาพของที่ดินเป็นป่าละเมาะอยู่บนเชิงเขาห่างจากภูเขาไม่เกิน ๔๐ เมตร ไม่ได้ตั้งอยู่ในเขตป่าไม้หรือเขตอุทยานแห่งชาติ และไม่ได้มีการขึ้นทะเบียนเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์สำหรับประชาชนใช้ร่วมกันแต่อย่างใด ฉะนั้น อธิบดีกรมที่ดินและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินบริเวณป่าเขาโป่งหรือเขาเท่อเล่อ ตามข้อ ๕ (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกอบกับคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๒/๒๕๔๓ เรื่อง มอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๓ และข้อ ๒ ของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณที่หวงห้ามตามมาตรา ๙ (๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๒๓ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดี ๒ จึงมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองที่ดินบริเวณป่าเขาโป่งหรือเขาเท่อเล่อ

กรณีจึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ปล่อยให้ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ และราษฎรในพื้นที่หมู่ที่ ๓ ตำบลปากข้าวสาร อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี เข้าไปก่อสร้าง แผ้วถางป่าและก่อสร้างบ้านเรือน และปล่อยให้มีการนำเครื่องจักรสำหรับบดสีและเจียหินมาใช้เจียทำครกหินในบริเวณป่าเขาโป่งหรือเขาเท่อเล่อ

/เป็นการ...

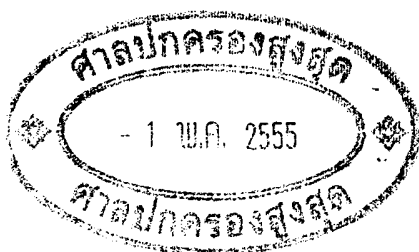
เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือไม่ เห็นว่า แม้ว่าจะปรากฏข้อเท็จจริงว่าภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือรวม ๒ ฉบับ คือ หนังสือลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี และหนังสือลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอทราบผลการดำเนินการกับผู้บุกรุกพื้นที่ป่าเขาโป่งหรือเขาเทื่อเล่อ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ที่ สป ๗๕๒๐๑/๒๐๑ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า พื้นที่ตามที่ถูกฟ้องคดีร้องเรียนเป็นพื้นที่ชั่วคราวที่ราษฎรกลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหิน หมู่ที่ ๓ ตำบลปากข้าวสาร อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี ได้ย้ายออกมาจากพื้นที่เดิมที่ทำครกหินกันในครัวเรือนซึ่งทำให้เกิดมลภาวะทางเสียงและฝุ่นละออง โดยในปัจจุบันมีเพียง ๘ หลังคาเรือนที่มีลักษณะการปลูกสร้างเป็นเพิงสังกะสีชั่วคราวเพื่อใช้ในการผลิตครกหินเท่านั้น หากทางราชการต้องการใช้ที่ดินบริเวณดังกล่าว กลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินยินยอมคืนพื้นที่ให้แก่ทางราชการและจะไม่มีการปลูกขยายออกไปมากกว่านี้ ซึ่งป่าไม้อำเภอเมืองสระบุรี ได้มีหนังสือที่ พิเศษ/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ เรื่อง ขอเชิญประชุม ถึงผู้เกี่ยวข้องในเรื่องที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียน เรื่อง การบุกรุกยึดถือครอบครองพื้นที่บริเวณป่าเขาโป่งหรือเขาเทื่อเล่อ โดยกำหนดนัดประชุมในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ เวลา ๘ นาฬิกา โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ก็ได้เข้าร่วมประชุมเพื่อหาข้อยุติในปัญหาดังกล่าว ซึ่งผลการประชุมปรากฏว่า ที่ประชุมมีมติอนุโลมให้กลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินจำนวน ๘ หลังคาเรือนเข้าอยู่อาศัยและทำครกหินในที่ดินที่พิพาทต่อไปได้เป็นการชั่วคราวตามที่ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลปากข้าวสาร อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้เคยผ่อนผันให้บุคคลดังกล่าวเข้าใช้ที่ดินที่พิพาทจนกว่าทางราชการจะมีความจำเป็นที่จะต้องใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อทำประโยชน์และหลังจากนั้นเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เชิญผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลปากข้าวสาร และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสาร มาชี้แจงกรณีข้อร้องเรียนเรื่อง การบุกรุกที่สาธารณะของผู้ฟ้องคดี ในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๖ โดยที่ประชุมได้มีข้อสรุปให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการจัดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสารเพื่อพิจารณาและลงมติในกรณีการบุกรุกที่สาธารณะว่า ชาวบ้านผู้บุกรุกได้เข้าไปทำลายหรือขัดขวางต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร และเห็นสมควรให้ผ่อนผันการใช้พื้นที่

/ดังกล่าว...

ดังกล่าวต่อไประยะหนึ่งก่อนจนกว่าทางราชการจะใช้ประโยชน์ หรือไม่ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปากข้าวสาร สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ซึ่งผลการประชุมปรากฏว่า ที่ประชุม ได้มีมติให้กลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินประกอบกิจการในพื้นที่ที่พิพาทต่อไปได้จนกว่า ศาลปกครองจะชี้ขาด และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ที่ สป ๗๕๒๐/๑๗๑ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การร้องเรียนกลุ่มครกหินบุกรุกพื้นที่สาธารณะเขาโป่ง หมู่ที่ ๓ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อแจ้งผลการประชุมดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบด้วยก็ตาม

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า การดำเนินการดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถือว่าเป็นการดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินพิพาทตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือไม่ เห็นว่า เมื่อวินิจฉัยแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีอำนาจหน้าที่ ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือทรัพย์สินของแผ่นดินตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๓ เรื่อง มอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและ ดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน ซึ่งหากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะยินยอมให้บุคคลใดเข้าไปใช้พื้นที่ดินพิพาทได้นั้น จะต้องปรากฏ ข้อเท็จจริงว่ากลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินที่เข้าไปใช้พื้นที่ดินพิพาทได้ยื่นคำขอและได้รับอนุญาต จากผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตตามที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดไว้ แม้การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินการประชุมสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบลปากข้าวสาร สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้กลุ่มผลิตภัณฑ์ครกหินประกอบกิจการในพื้นที่ที่พิพาทต่อไปได้ จนกว่าศาลปกครองจะชี้ขาด ก็ไม่อาจจะถือว่าเป็นการอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมายตามอุทธรณ์ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แต่อย่างใด ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปลอมให้ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ และราษฎรในพื้นที่หมู่ที่ ๓ ตำบลปากข้าวสาร อำเภอเมืองสระบุรี เข้าไปกันสร้าง แผ้วถางป่าและ กันสร้างบ้านเรือน และปล่อยให้มีการนำเครื่องจักรสำหรับกลึงและเจียหินมาใช้เจียทำครกหินและ

/ลากหิน...

สภากินในบริเวณป่าเขาโป่งหรือเขาเท่อเล่อที่พิพาทในคดีนี้ จึงต้องถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อให้ผู้บุกรุกออกไปจากที่ดินรกร้างว่างเปล่าป่าเขาโป่งหรือเขาเท่อเล่อภายในกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุดนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

นายนพดล เสงเจริญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

Uwan ✓

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายชาญชัย แสงศักดิ์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายวิชณุ วรรณัญญ
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการองค์คณะ

นายสมชาย งามวงศ์ชน
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

สมชาย งามวงศ์ชน

นางมณีวรรณ พรหมน้อย
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

มณีวรรณ

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายสมศักดิ์ ตันฑะเลขา

